

[Fuglsang.]

husmand får som en slags erstatning for sit hjem og sin arbejdsplads, men man har en stærk følelse af, at denne forargelse mest er en slags lynafleder, når man samtidig ser, at de samme kredse finder det ganske i sin orden, at alskens spekulanter, skibsredere, folk, der leverer råstoffer og byggematerialer uden selv at gøre ringeste gavn, indkasserer formuer på de krigskonjunkturer, der følger af den samme oprustning.

Det, som det drejer sig om ved de militære ekspropriationer, er dog noget helt andet end simpelthen det at skulle erstatte jordens og ejendommens værdi i penge. Der er her tale om familier, som med magt og ofte med ganske kort varsel jages bort fra det, de hidtil har betragtet som deres hjem, deres arbejdsplads og hele deres eksistensgrundlag. Det er i mange tilfælde jord, som de selv ved års slid og møje har fravristet en barsk natur, der så sandt intet giver af sig selv. Det er agre, som de så at sige med deres egne hænder har forment af selve den guldede hede, og som efterhånden er blevet en del af deres liv.

Og hvad værre er: denne meningsløse ødelæggelse sker, uden at den gavner nogen som helst, og, når man tager de senere års udvikling i betragtning, uden at det vil være muligt at genoprette det, der her går tabt, uden ved særlige foranstaltninger. Det er bl. a. spørgsmålet om sådanne foranstaltninger, mit partis forslag til beslutning tager sigte på. I sidste instans hænger løsningen af dette spørgsmål sammen med hele vor jordpolitik, sådan som den er i den nuværende situation.

Det var Dalgas, hedens opdyrker, der i sin tid som motto for sit livsværk satte de kendte ord: „Hvad udad tabtes, skal indad vindes.“ Disse ord kan med rette stå som motto ikke alene for Dalgas, men for hele det arbejdende danske folk og dets historie. Medens på den ene side folkets ansvarlige ledere — de, der optræder i vore historiebøger som stormænd — mest har præget vort lands historie med kostbare og evigt tabbringende militære eventyr og derved stadig gjort vort land mindre, gik den brede danske befolkning stadig en anden vej. Det var bestandig dette folk, det jævne arbejdende folk, der gennem sit fredelige skabende arbejde gjorde det godt, som rigets store satte over styr. Det var dette arbejdende folk, som stadig skabte og opretholdt Danmark. Det var det jævne arbejdende folk, ikke mindst de arbejdende bønder, der ryddede skove og krat, afvandede sumpe og kær, brød hedens al og bandt

sandet. Det var dem, der ved deres slid lagde hektar til hektar til Danmarks dyrkede jord og derved gjorde Danmark større og skabte plads og udkomme til den stadigt voksende befolkning.

I de senere år er dette forhold ændret således, at Danmarks landbrugsareal ikke mere vokser, men tværtimod mindskes år for år. For at tage de år efter den første verdenskrig, da Sønderjylland er medregnet, var Danmarks landbrugsareal i 1925—1929 3 188 000 ha. 10 år efter i 1935—1939 var dette areal vokset til 3 254 000 ha, men faldt så ganske stærkt fra 1945 til 1949, nemlig til 3 140 000 ha eller med ikke mindre end 114 000 ha. Derpå steg det en lille smule til 3 157 000 ha i 1949, vel væsentlig på grund af indskrænkning af det betydelige areal, der under krigen havde været anvendt til læggepladser for tørv. Men i 1950 faldt det imidlertid igen med 17 000 ha til 3 140 000 ha, og i 1951 yderligere med 17 000 ha til 3 123 000 ha.

Denne udvikling skyldes ganske vist i nogen grad den naturlige udvikling, at samtidig med at der stadig bliver mindre hidtil uopdyrkede arealer til rådighed, som overhovedet kan tages under plov, går der stadig landbrugsjord tabt som følge af byernes vækst, anlæg af veje, sportspladser m. m. Men dertil kommer en absolut ikke naturlig foreteelse, nemlig de tab, der skyldes de senere års militære anlæg, eller med andre ord de tab, der trods århundreders bitre erfaringer allerede nu følger af en gentagelse af netop den krigs- og eventyrpolitik, der historisk set altid var vort lands ulykke.

Det var det, der skete under krigen, da tyskerne med værnemagernes bistand og samarbejdspolitikernes velsignelse huserede udover landet. Noget andet er, at næppe mange havde drømt om, at tyskernes angrebsbaser, nu da krigen er forbi, ikke alene er blevet bibeholdt, men som man ser endog udvidet. Hvem havde mon i 1945 fantasi nok til at forestille sig den situation, vi nu er i: at stort set de samme politikere, som folket havde fejlet væk i 1943 netop på grund af deres samarbejde med besættelsesmagten, så få år efter kan fortsætte den samme politik, pyntet med ganske de samme fraser, som man dengang lærte fra Berlin og Rom? Hvem havde dengang ventet, at den vældige Karup flyveplads med sine 25 km² stadig ligger, som den gjorde, dækket bag sit 19 km lange pigtrådshegn? Hvem oppe i Aalborg ville have troet, at ikke alene ligger den vældige flyveplads stadig der, hvor engang herregården Rød-slet lå sammen med talrige andre, mindre